

Wydanie tymczasowe

WYROK TRYBUNAŁU (ósma izba)

z dnia 22 września 2022 r.(*)

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej (VAT) – Dyrektywa 2006/112/WE – Artykuł 98 – Uprawnienie państw członkowskich do zastosowania obniżonej stawki VAT do niektórych dostaw towarów i świadczenia usług – Punkt 14 załącznika III – Pojęcie „korzystania z obiektów sportowych” – Siłownie – Wsparcie indywidualne lub grupowe

W sprawie C-330/21

mającej za przedmiot wniosek o wydanie, na podstawie art. 267 TFUE, orzeczenia w trybie prejudycjalnym, złożony przez Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (sąd pierwszej instancji we Flandrii Wschodniej, wydział w Gandawie, Belgia) postanowieniem z dnia 20 maja 2021 r., które wpłynęło do Trybunału w dniu 27 maja 2021 r., w postępowaniu:

The Escape Center BVBA

przeciwko

Belgische Staat,

TRYBUNAŁ (ósma izba),

w składzie: N. Jääskinen, prezes izby, M. Safjan i M. Gavalec (sprawozdawca), sędziowie,

rzecznik generalny: A.M. Collins,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

rozważywszy uwagi, które przedstawili:

- w imieniu The Escape Center BVBA – H. Vandebergh, advocaat,
- w imieniu rządu belgijskiego – P. Cottin, J.-C. Halleux i C. Pochet, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu niderlandzkiego – M. K. Bulterman i A. Hanje, w charakterze pełnomocników,
- w imieniu rządu fińskiego – M. Pere, w charakterze pełnomocnika,
- w imieniu Komisji Europejskiej – P. Carlin i W. Roels, w charakterze pełnomocników,

podjęwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

Wyrok

1 Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym dotyczy wyk?adni art. 98 ust. 2 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od warto?ci dodanej (Dz.U. 2006, L 347, s. 1, zwanej dalej „dyrektyw? VAT”) w zwi?zku z pkt 14 za??cznika III do tej dyrektywy.

2 Wniosek ten zosta? z?o?ony w ramach sporu pomi?dzy The Escape Center BVBA, prowadz?cym si?owni?, a Belgische Staat (pa?stwem belgijskim) w przedmiocie stosowania obni?onej stawki podatku od warto?ci dodanej (VAT) do dzia?alno?ci tej spó?ki.

Ramy prawne

Prawo Unii

3 Zgodnie z art. 96 dyrektywy VAT pa?stwa cz?onkowskie stosuj? stawkw? podstawow? VAT, która jest okre?lana przez ka?de pa?stwo cz?onkowskie i która jest jednakowa dla dostaw towarów i ?wiadczenia us?ug.

4 Artyku? 97 tej dyrektywy stanowi, ?e stawka podstawowa nie mo?e by? ni?sza ni? 15%.

5 Artyku? 98 ust. 1 i 2 wspomnianej dyrektywy przewiduje:

„1. Pa?stwa cz?onkowskie mog? stosowa? jedn? lub dwie stawki obni?one.

2. Stawki obni?one maj? zastosowanie wy??cznie do dostaw towarów i ?wiadczenia us?ug, których kategorie s? okre?lone w za??czniku III.

[...]”.

6 Za??cznik III do dyrektywy VAT, zawieraj?cy wykaz dostaw towarów i ?wiadczenia us?ug, do których mo?na stosowa? obni?one stawki VAT, o których mowa w art. 98 tej dyrektywy, obejmuje w pkt 14:

„korzystanie z obiektów sportowych”.

Prawo belgijskie

7 Stosownie do art. 37 ust. 1 loi du 3 juillet 1969 créant le code de la taxe sur la valeur ajoutée (ustawy z dnia 3 lipca 1969 r. – kodeksu podatku od warto?ci dodanej) król okre?la stawki tego podatku oraz towary i us?ugi im podlegaj?ce, uwzgl?dniaj?c przepisy ustanowione w tej dziedzinie przez Uni? Europejsk?.

8 Artyku? 1 arrêté royal no 20, du 20 juillet 1970, fixant les taux de la taxe sur la valeur ajoutée et déterminant la répartition des biens et des services selon ces taux (dekretu królewskiego nr 20 z dnia 20 lipca 1970 r. okre?laj?cego stawki podatku od warto?ci dodanej oraz towary i us?ugi im podlegaj?ce) stanowi, ?e podstawowa stawka VAT maj?ca zastosowanie do towarów i us?ug obj?tych wspomnianym kodeksem wynosi 21% i ?e w drodze odst?pstwa od tej zasady podatek jest pobierany wed?ug stawki obni?onej wynosz?cej 6% w przypadku towarów i us?ug wymienionych w tabeli A zawartej w za??czniku do tego dekretu królewskiego. Artyku? ten przewiduje jednak, ?e owa stawka obni?ona nie mo?e by? stosowana, gdy us?ugi, o których mowa w tabeli A, stanowi? dodatkow? cz??? w ramach z?o?onej umowy, której g?ównym przedmiotem s? inne us?ugi.

9 Zgodnie z rubryk? XXVIII tabeli A zawartej w za??czniku do wspomnianego dekretu królewskiego stawce 6% podlega „[p]rzyznawanie prawa dost?pu do obiektów kulturalnych, sportowych i rozrywkowych, jak równie? przyznawanie prawa do korzystania z nich”.

Post?powanie g?ówne i pytanie prejudycjalne

10 The Escape Center, spółka o celu zarobkowym, b?d?ca podatnikiem VAT w zwi?zku z dzia?alno?ci? „si?owni”, przyznaje poszczególnym osobom prawo dost?pu do swoich pomieszcze?, w których mog? one korzysta? ze sprz?tu w celu wzmacniania kondycji fizycznej i rozwijania muskulatury. Korzystanie ze sprz?tu sportowego odbywa si? indywidualnie lub w grupach, ze wsparciem w ograniczonym zakresie lub bez niego. Oferuje ona równie? us?ugi treningu personalnego oraz zaj?cia grupowe.

11 Spółka ta zawsze deklarowa?a opodatkowanie swojej dzia?alno?ci wed?ug stawki VAT wynosz?cej 21%. Uzna?a ona jednak – w ?wietle krajowego orzecznictwa w dziedzinie VAT zapad?ego w sprawie, w której nie by?a ona stron? – ?e do ca?ej jej dzia?alno?ci zamiast podstawowej stawki VAT wynosz?cej 21% zastosowanie ma obni?ona stawka VAT wynosz?ca 6%.

12 W zwi?zku z tym The Escape Center za??da?a zwrotu wynosz?cej 15% ró?nicy VAT za okres od 2015 r. do pierwszego kwarta?u 2018 r. w??cznie, to jest 48 622,64 EUR. Organ podatkowy nie podzieli? tego stanowiska i w dniu 25 marca 2019 r. skierowa? do niej zawiadomienie o korekcie, na które spółka ta wnios?a skarg? do Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (s?du pierwszej instancji we Flandrii Wschodniej, wydzia? w Gandawie, Belgia), b?d?cego s?dem odsy?aj?cym.

13 S?d ten zauwa?a, ?e praktyka belgijskich organów podatkowych w zakresie stawki VAT stosowanej do dzia?alno?ci podmiotów gospodarczych prowadz?cych si?ownie nie jest jednolita. Niektórzy inspektorzy uwa?aj? bowiem, ?e do ca?ej tej dzia?alno?ci nale?y stosowa? stawkw? podstawow? wynosz?c? 21%, podczas gdy inni przyjmuj? stosowanie stawki obni?onej wynosz?cej 6% lub wa?onej stawki VAT opartej na obj?ciu poszczególnych rodzajów dzia?alno?ci, odpowiednio, stawkw? podstawow? wynosz?c? 21% lub stawkw? obni?on? wynosz?c? 6%.

14 Zdaniem sądu odsyłającego niderlandzkie organy podatkowe uznają z kolei, że usługi takie jak prowadzenie zajęć, instruktaż czy zapewnianie wsparcia wchodzi w zakres pojęcia „umożliwiania uprawiania sportu”, które podlega obniżonej stawce VAT. Sąd ten wskazuje również, że – w oparciu o orzecznictwo Trybunału zapadłe w wyroku z dnia 10 listopada 2016 r., Baštová (C-432/15, EU:C:2016:855) – skłania się on ku uznaniu, że prawo do korzystania z obiektów sportowych jest objęte obniżoną stawką VAT, nawet jeżeli świadczeniu towarzyszy udzielanie indywidualnego lub grupowego wsparcia.

15 W tych okolicznościach Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Afdeling Gent (sąd pierwszej instancji we Flandrii Wschodniej, wydział w Gandawie), uznawszy, że rozstrzygnięcie zawisłego przed nim sporu wymaga wykładni przepisów dyrektywy VAT, postanowił zawiesić postępowanie i zwrócić się do Trybunału z następującym pytaniem prejudycjalnym:

„Czy art. 98 ust. 2 dyrektywy [VAT] w związku z pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że umożliwianie korzystania z obiektów sportowych podlega obniżonej stawce VAT tylko wówczas, gdy nie towarzyszy mu udzielanie – indywidualnie lub w odniesieniu do grupy – wskazówek dotyczących treningu?”.

W przedmiocie pytania prejudycjalnego

16 Poprzez pytanie prejudycjalne sąd odsyłający dąży w istocie do ustalenia, czy art. 98 ust. 2 dyrektywy VAT w związku z pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że świadczenie usług polegających na przyznawaniu prawa do korzystania z obiektów sportowych siłowni i na udzielaniu indywidualnego lub grupowego wsparcia może podlegać obniżonej stawce VAT.

17 Zgodnie z art. 96 dyrektywy VAT każde państwo członkowskie stosuje jedną i tę samą stawkę podstawową VAT do dostaw towarów i do świadczenia usług.

18 W drodze odstąpienia od tej zasady art. 98 ust. 1 tej dyrektywy przyznaje państwom członkowskim uprawnienie do stosowania jednej lub dwóch obniżonych stawek VAT. Stosownie do art. 98 ust. 2 akapit pierwszy wspomnianej dyrektywy obniżona stawka VAT można stosować wyjątkowo do dostaw towarów i świadczenia usług, których kategorie są określone w załączniku III do owej dyrektywy.

19 Punkt 14 załącznika III do dyrektywy VAT upoważnia państwa członkowskie do stosowania obniżonej stawki VAT do „korzystania z obiektów sportowych”.

20 Dyrektywa VAT nie zawiera definicji pojęcia „korzystania z obiektów sportowych”; nie przewiduje jej również rozporządzenie wykonawcze Rady (UE) nr 282/2011 z dnia 15 marca 2011 r. ustanawiające środki wykonawcze do dyrektywy 2006/112 (Dz.U. 2011, L 77, s. 1). Ponadto ani dyrektywa VAT, ani rozporządzenie wykonawcze nr 282/2011 nie zawierają odesłania do prawa państw członkowskich w tym względzie, wobec czego wspomniane pojęcie musi podlegać autonomicznej i jednolitej wykładni (zob. podobnie wyrok z dnia 29 października 2015 r., Sudaçor, C-174/14, EU:C:2015:733, pkt 53, 54).

21 Otóż Trybunał dokonał już wykładni zawartego w pkt 14 załącznika III do dyrektywy VAT pojęcia „korzystania z obiektów sportowych”, które należy rozumieć jako obejmujące prawo do korzystania z obiektów przeznaczonych do uprawiania sportu i wychowania fizycznego, a także korzystanie z nich w tym celu (wyrok z dnia 10 listopada 2016 r., Baštová, C-432/15, EU:C:2016:855, pkt 65).

22 W związku z tym zakresem stosowania pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy może być objęte świadczenie usług związanych z korzystaniem z tych obiektów i niezbędnym do uprawiania sportu i wychowania fizycznego (zob. podobnie wyrok z dnia 10 listopada 2016 r., Baštová, C-432/15, EU:C:2016:855, pkt 66).

23 Jak podkreśla Komisja, stwierdzenie to jest zgodne z wyborem prawodawcy Unii, by wspierać rzeczywiste uprawianie sportu i wychowanie fizyczne, a nie skupiać się na korzystaniu z prawa dostępu do obiektów sportowych. Celem owego załącznika III jest bowiem uczynienie niektórych usług uważanych za szczególnie niezbędne takimi, a w rezultacie dostępnymi dla konsumenta końcowego, który ostatecznie ponosi ciężar VAT (zob. podobnie wyrok z dnia 22 kwietnia 2021 r., Dyrektor Izby Administracji Skarbowej w Katowicach, C-703/19, EU:C:2021:314, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo), i w tym kontekście jego pkt 14 ma na celu promowanie uprawiania sportów i uczynienie ich dostępnymi dla jednostek (zob. podobnie wyrok z dnia 10 listopada 2016 r., Baštová, C-432/15, EU:C:2016:855, pkt 64).

24 O ile nie ulega wątpliwości, że dostęp do siłowni daje prawo do korzystania z obiektów sportowych, podobnie jak udzielanie nowym klientom wsparcia w zakresie odpowiedzialnego korzystania ze sprzętu owej siłowni, wchodzi w zakres pkt 14 załącznika III do dyrektywy VAT, o tyle jednak należy zauważyć, że The Escape Center oferuje, oprócz tego dostępu i tego prawa do korzystania, spersonalizowane wsparcie oraz zajęcia grupowe. Należy zatem zbadać, czy wszystkie oferowane przez tę spółkę świadczenia mogą być objęte pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy jako stanowiące jedno świadczenie.

25 W tym względzie należy przypomnieć, że mamy do czynienia z „jednym świadczeniem”, gdy co najmniej dwa elementy lub co najmniej dwie czynności dokonane przez podatnika na rzecz konsumenta rozumianego jako konsument przeciwny są ze sobą tak ściśle związane, że obiektywnie stanowią jedno nierozrwalne świadczenie gospodarcze, którego rozdzielenie miałoby charakter sztuczny (wyroki: z dnia 27 października 2005 r., Levob Verzekeringen i OV Bank, C-41/04, EU:C:2005:649, pkt 22; a także z dnia 17 grudnia 2020 r., Franck, C-801/19, EU:C:2020:1049, pkt 25).

26 Jest tak również wówczas, gdy jedno lub kilka świadczeń stanowią świadczenie główne, natomiast pozostałe świadczenie lub świadczenia stanowią świadczenie lub świadczenia dodatkowe, które są traktowane z punktu widzenia podatkowego tak jak świadczenie główne. W szczególności świadczenie należy uznać za dodatkowe w stosunku do świadczenia głównego, jeżeli nie stanowi ono dla klienta celu samo w sobie, lecz służy skorzystaniu w jak najlepszy sposób ze świadczenia głównego (wyroki: z dnia 21 lutego 2008 r., Part Service, C-425/06, EU:C:2008:108, pkt 52; z dnia 19 grudnia 2018 r., Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, pkt 34).

27 W tym względzie nie ma znaczenia, że w innych okolicznościach elementy składające się na taką transakcję mogą być świadczone oddzielnie i są uznawane, zgodnie z art. 1 ust. 2 akapit drugi dyrektywy VAT, za odrębne i niezależne (zob. podobnie postanowienie z dnia 19 stycznia 2012 r., Purple Parking i Airparks Services, C-117/11, niepublikowane, EU:C:2012:29, pkt 31).

28 W celu dokonania oceny, czy spersonalizowane wsparcie i zajęcia grupowe, do których dostęp do siłowni również uprawnia, stanowią świadczenia dodatkowe w stosunku do udzielania takiego dostępu lub do korzystania z obiektów sportowych takiej siłowni, sąd odsyłający musi określić elementy charakterystyczne odnośnej transakcji, uwzględniając każdą okoliczność, w jakich transakcja ta przebiega (postanowienie z dnia 19 stycznia 2012 r., Purple Parking i Airparks Services, C-117/11, niepublikowane, EU:C:2012:29, pkt 30 i przytoczone tam orzecznictwo).

29 O ile dokonanie takiej oceny należało do sądu odsyłającego, o tyle jednak Trybunał powinien dostarczyć mu wszelkich wskazówek w zakresie wykładni prawa Unii, które mogłyby dla niego być użyteczne (zob. podobnie wyroki: z dnia 21 lutego 2013 r., *Žamberk*, C-18/12, EU:C:2013:95, pkt 31 i przytoczone tam orzecznictwo; a także z dnia 8 grudnia 2016 r., *Stock* '94, C-208/15, EU:C:2016:936, pkt 30).

30 W niniejszym wypadku należało zauważyć, że Trybunał orzekł już, iż usługi związane z uprawianiem sportu i wychowaniem fizycznym powinny w możliwie najszerszym zakresie być rozpatrywane jako całość (zob. analogicznie wyrok z dnia 22 stycznia 2015 r., *Régie communale autonome du stade Luc Varenne*, C-55/14, EU:C:2015:29, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).

31 W tym względzie należało wskazać, podobnie jak uczynił to sąd niderlandzki, że niektóre rodzaje aktywności fizycznej uprawiane na siłowni wymagają w sposób konieczny nadzoru umożliwiającego ich uprawianie lub mogły być uprawiane wyłącznie w ramach zajęć grupowych. W związku z tym dostęp do siłowni umożliwiającej uprawianie takiej aktywności fizycznej, indywidualny nadzór i zajęcia grupowe, do których ów dostęp uprawnia, są elementami powiązanymi, które co do zasady stanowią jedno świadczenie. Nie będzie tak natomiast w przypadku, jak podkreśla sąd fiński, gdy celem spersonalizowanego wsparcia lub zajęć grupowych realizowanych na siłowni nie jest zwykły nadzór nad uprawianiem niektórych rodzajów aktywności fizycznej lub zwykłe wsparcie udzielane przy ich uprawianiu, lecz przede wszystkim nauczanie lub trenowanie dyscypliny sportowej.

32 Ponadto z uwagi na to, że oferowane klientom pakiety dają dostęp zarówno do pomieszczeń siłowni, w których można uprawiać sport i wychowanie fizyczne, jak i do zajęć grupowych, bez jakiegokolwiek rozróżnienia ze względu na rodzaj rzeczywiście wykorzystywanego obiektu i ewentualny udział w zajęciach grupowych, okoliczność ta stanowi istotną wskazówkę co do istnienia jednego świadczenia. W tym kontekście uwzględnienie zamiaru poszczególnych odwiedzających dotyczącego wykorzystania infrastruktury udostępnianej przez podmiot gospodarczy lub udziału w oferowanych przez niego zajęciach grupowych byłoby sprzeczne z celami systemu VAT w postaci zagwarantowania pewności prawa oraz prawidłowego i łatwego stosowania obniżonej stawki VAT w odniesieniu do korzystania z obiektów sportowych. W tym względzie należało przypomnieć, że w celu ułatwienia działania nieodrzecznie związanych ze stosowaniem VAT należało uwzględnić obiektywny charakter danej transakcji, chyba że ma miejsce sytuacja wyjątkowa (zob. podobnie wyrok z dnia 21 lutego 2013 r., *Žamberk*, C-18/12, EU:C:2013:95, pkt 32, 36 i przytoczone tam orzecznictwo).

33 W związku z tym, z zastrzeżeniem oceny dokonanej ostatecznie przez sąd odsyłający, z przedstawionych we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym informacji, którymi dysponuje Trybunał, wynika, że spersonalizowane wsparcie i zajęcia grupowe, do których uprawnia dostęp do siłowni prowadzonej przez The Escape Center, mają charakter dodatkowy w stosunku do prawa do korzystania z obiektów tej siłowni lub w stosunku do ich rzeczywistego wykorzystywania.

34 Należało również dodać, że gdy państwo członkowskie postanawia skorzystać ze stworzonej przez art. 98 ust. 1 i 2 dyrektywy VAT możliwości zastosowania obniżonej stawki VAT do kategorii usług zawartej w załączniku III do tej dyrektywy, ma ono, z zastrzeżeniem poszanowania zasady neutralności podatkowej, na której opiera się wspólny system VAT, możliwość ograniczenia stosowania tej obniżonej stawki VAT do określonych i swoistych aspektów tej kategorii (zob. podobnie wyroki: z dnia 6 maja 2010 r., *Komisja/Francja*, C-94/09, EU:C:2010:253, pkt 28; a także z dnia 9 września 2021 r., *Phantasialand*, C-406/20, EU:C:2021:720, pkt 25 i przytoczone tam orzecznictwo).

35 Otóż rząd belgijski wskazuje, że na mocy art. 1 dekretu królewskiego nr 20 z dnia 20 lipca 1970 r. oraz rubryki XXVIII tabeli A załącznika do tego dekretu królewskiego prawodawca belgijski wprowadził takie ograniczenie, przewidując, że obniżona stawka VAT będzie stosowana wyłącznie w odniesieniu do przyznawania prawa dostępu do obiektów sportowych i prawa do korzystania z nich, z wyłączeniem wszelkiego wsparcia, spersonalizowanego lub nie, oraz wszelkiego nadzoru w postaci zajęć. W związku z tym, jak wyjaśniono w przyjętym w dniu 24 lipca 1984 r. szczególnym komentarzu administracyjnym dotyczącym prowadzenia „Fitnesscenter”, w przypadku świadczenia przez prowadzącego siłownię usług nauczania na rzecz osób, które uprawiają tam różne rodzaje aktywności, usługi tego prowadzącego podlegają podstawowej stawce VAT.

36 Zdaniem wspomnianego rzędu takie selektywne stosowanie obniżonej stawki VAT spełnia podwójną przesłankę sformułowaną w orzecznictwie Trybunału, które przypomniano w pkt 34 niniejszego wyroku, zgodnie z którą uregulowanie krajowe, po pierwsze, powinno wyodrębnić do celów stosowania obniżonej stawki tylko określone i swoiste aspekty danej kategorii usług, a po drugie, musi zapewniać poszanowanie zasady neutralności podatkowej (wyroki: z dnia 6 maja 2010 r., Komisja/Francja, C-94/09, EU:C:2010:253, pkt 30; a także z dnia 27 lutego 2014 r., Pro Med Logistik i Pongratz, C-454/12 i C-455/12, EU:C:2014:111, pkt 45).

37 O ile do sądu odsyłającego należy zbadanie, czy w niniejszym wypadku mamy do czynienia z selektywnym stosowaniem obniżonej stawki VAT, o tyle w oparciu o akta sprawy przedłożone Trybunałowi wydaje się, że tak nie jest.

38 Po pierwsze bowiem, przepisy wspomnianego dekretu królewskiego, na które powołuje się rząd belgijski, nie określają dokładnie, do których z usług należycych do kategorii wskazanej w pkt 14 załącznika III do dyrektywy VAT stosuje się obniżoną stawkę VAT. Z uwagi na to, że przepisy te zasadniczo powtarzają treść rzeczzonego pkt 14 załącznika III, nie można uznać, że ograniczają one stosowanie obniżonej stawki VAT do określonych i swoistych aspektów danej kategorii usług.

39 Po drugie, w odniesieniu do przyjętego w dniu 24 lipca 1984 r. szczególnego komentarza administracyjnego dotyczącego prowadzenia „Fitnesscenter” należy zauważyć, że komentarz ten wydaje się odzwierciedlać jedynie praktykę administracyjną, ponieważ rząd belgijski nie podniósł, że wprowadził on selektywne stosowanie przez niego obniżonej stawki VAT. Ponadto we wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym sąd odsyłający nie wspomina o tym komentarzu administracyjnym i wskazuje na rozbieżną praktykę podatkowo-administracyjną w zakresie stawki VAT, jak należy stosować do działalności podmiotów gospodarczych prowadzących siłownię.

40 Ostatecznie zbadanie charakteru i zakresu wspomnianego dekretu królewskiego i rzeczzonego komentarza w prawie krajowym należy do sądu odsyłającego.

41 W świetle powyższego odpowiedź na zadane pytanie brzmi następująco: art. 98 ust. 2 dyrektywy VAT w związku z pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że świadczenie usług polegających na przyznawaniu prawa do korzystania z obiektów sportowych siłowni i na udzielaniu indywidualnego lub grupowego wsparcia może podlegać obniżonej stawce VAT, gdy wsparcie to jest związane z korzystaniem z owych obiektów i jest ono niezbędnym do uprawiania sportu i wychowania fizycznego lub gdy wsparcie to ma charakter dodatkowy w stosunku do prawa do korzystania z owych obiektów lub w stosunku do ich rzeczywistego wykorzystywania.

W przedmiocie kosztów

42 Dla stron w postępowaniu głównym niniejsze postępowanie ma charakter incydentalny, dotyczy bowiem kwestii podniesionej przed sądem odsyłającym, do niego zatem należy rozstrzygnięcie o kosztach. Koszty poniesione w związku z przedstawieniem uwag Trybunałowi, inne niż koszty stron w postępowaniu głównym, nie podlegają zwrotowi.

Z powyższych względów Trybunał (ósma izba) orzeka, co następuje:

Artykuł 98 ust. 2 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w związku z pkt 14 załącznika III do tej dyrektywy

należy interpretować w ten sposób, że:

zwolnienie usług polegających na przyznawaniu prawa do korzystania z obiektów sportowych siłowni i na udzielaniu indywidualnego lub grupowego wsparcia może podlegać obniżonej stawce podatku od wartości dodanej, gdy wsparcie to jest związane z korzystaniem z owych obiektów i jest ono niezbędne do uprawiania sportu i wychowania fizycznego lub gdy wsparcie to ma charakter dodatkowy w stosunku do prawa do korzystania z owych obiektów lub w stosunku do ich rzeczywistego wykorzystywania.

Podpisy

* Język postępowania: niderlandzki.